

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 20 czerwca 2024 r.
wniosku obrońcy sędziego Sądu Rejonowego w O. P. J. – adw. P. M. z dnia 18
grudnia 2023 r. o wyłączenie SSN Tomasza Demendeckiego od udziału w
rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 151/23
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. a *contrario* w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128
ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych

postanowił:

wniosek o wyłączenie SSN Tomasza Demendeckiego od
rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZO 151/23 pozostawić bez
rozpoznania;

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 17 listopada 2023 r. obrońca sędziego P. J. złożył wniosek
o wyłączenie sędziego SN Marka Dobrowolskiego od rozpoznania sprawy o sygn.
akt I ZO 112/23 (k. 2-6, akt sygn. I ZO 151/23). Sprawa ta zarejestrowana została w
Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. akt I ZO 151/23
i przydzielona do referatu sędziego SN Tomasza Demendeckiego (k. 1, akt sygn. I
ZO 151/23). Posiedzenie w tej sprawie wyznaczono na dzień 15 grudnia 2023 r., w
którym to dniu wydano postanowienie w tej sprawie (k. 8-10, akt sygn. I ZO 151/23).

Pismem datowanym na dzień 18 grudnia 2023 r., które zostało nadany za pośrednictwem placówki pocztowej także dnia 18 grudnia 2023 r., obrońca sędziego P. J. złożył wniosek o wyłączenie SSN Tomasza Demendeckiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 151/23 (k. 2, 10).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jako bezprzedmiotowy należało pozostawić bez rozpoznania.

Zgodnie z art. 42 § 1 k.p.k. wyłączenie sędziego następuje na żądanie sędziego, z urzędu albo na wniosek strony. Natomiast, jak stanowi art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Wniosek, złożony w oparciu o ten przepis, zgłoszony po rozpoczęciu przewodu sądowego, pozostawia się bez rozpoznania, chyba że przyczyna wyłączenia powstała lub stała się stronie wiadoma dopiero po rozpoczęciu przewodu (§ 2).

Ustawodawca nie określił przy tym w sposób ścisły terminu, w którym wniosek ten może zostać złożony. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się jednak, że początek biegu terminu do złożenia wniosku o wyłączenie sędziego wyznacza zarządzenie prezesa sądu (lub innej upoważnionej osoby) o przydzieleniu sprawy do rozpoznania danemu sędziemu lub wyznaczeniu sędziego do orzekania w tej sprawie (w składzie wieloosobowym). Końcowa zaś data tego terminu wskazana została w art. 41 § 2 k.p.k. i jest nią, co do zasady, rozpoczęcie przewodu sądowego (wniosek zgłoszony później pozostawia się bez rozpoznania, chyba że przyczyna wyłączenia powstała lub stała się stronie wiadoma dopiero po rozpoczęciu przewodu) (zob. postanowienie SN z 15.02.2022 r., III KO 10/22, OSNK 2022, nr 3, poz. 11). Nie ma przy tym wątpliwości, że ze względu na istotę instytucji wyłączenia sędziego, strona może skutecznie wystąpić o wyłączenie sędziego nie później niż do czasu wydania orzeczenia, gdyż tylko wówczas może doprowadzić do wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy (zob. D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2024, art. 41).

Zgodnie natomiast z art. 124 k.p.k., termin jest zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej, w polskim urzędzie konsularnym lub złożone przez żołnierza, z wyjątkiem żołnierza pełniącego terytorialną służbę wojskową dyspozycyjnie, w dowództwie jednostki wojskowej albo przez osobę pozbawioną wolności w administracji odpowiedniego zakładu, a przez członka załogi polskiego statku morskiego - kapitanowi statku.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy zauważyć należy, że postanowienie w sprawie o sygn. akt I ZO 151/23 wydane zostało w dniu 15 grudnia 2023 r. Natomiast, jak wynika z akt sprawy, wniosek obrońcy SSR P. J. o wyłączenie SSN Tomasza Demendeckiego od udziału w tej sprawie nadany został w placówce pocztowej w dniu 18 grudnia 2023 r. Oznacza to, że wniosek ten złożony został po wydaniu postanowienia w sprawie I ZO 151/23. W konsekwencji podlegał on pozostawieniu bez rozpoznania z uwagi na swoją bezprzedmiotowość.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[M. T.]

[ms]